

PÕLLUMAJANDUS- JA TOIDUAMET

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Nõuded värskete puu- ja köögivilja turustamisel Euroopa Liidus

Marika Arula

Kalapüügi- ja turukorralduse osakond

22.03.2022

- Seadusandlus
- Puu- ja köögivilja turustamisnõuded
- ✓ millal ja millistele toodetele kohaldatakse?
- ✓ erandid
- ✓ nõutud teave toote juures müügi kohas
- ✓ Saatedokument
- ✓ Erimärgistuse luba
- ✓ Kust leiab lisainfot?

Fotod: Pixabay

Seadusandlus

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr **1308/2013**,
IX osa, Puu- ja köögiviljad

Artikkel 76, lisanõuded puu- ja köögivilja turustamiseks

- ✓ **Lõige 1** – Tooted **on veatud ja kvaliteediga ning näidatud nende päritoluriik**
- ✓ **Lõige 3** – **toodete valdaja** tohib tooteid esitleda, müügiks pakkuda või tarnida ainult nendele standarditele vastavalt, **vastutades ühtlasi nimetatud standarditele vastavuse tagamise eest**

Euroopa Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr **543/2011**

Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika seadus

Millal ja millistele toodetele kohaldatakse?

- Värske puu- ja köögivili, mis on müügivalmis ja pakendatud

Välja arvatud:

- ✓ tööstuslikuks töötlemiseks
- ✓ tükeldatud, kärbitud „tarbimisvalmis“
- ✓ tootja annab otse oma talust tarbijale isiklikuks kasutamiseks
- ✓ loomatoiduks

Fotod: Pixabay

Erandid (üldine turustamisstandard ei kohaldu)

- EL nr 543/2011, artikkel 4

CN kood	Toote nimetus	CN kood	Toote nimetus
0709 59	Metsaseened	0802 60 00	Makadaamiapähklid
0709 90 40	Kapparid	0802 90 20	Pekanipähklid
0802 11 10	Mõrumandlid <i>Prunus dulcis</i> var. <i>amara</i>	0802 90 85	Muud pähklid
0802 12	Kooritud mandlid	0803 00 90	Kuivatatud jahubanaanid
0802 22	Kooritud sarapuupähklid	0805	Kuivatatud tsitrusviljad
0802 32	Kooritud kreeka pähklid	0813 50 31	Troopiliste pähklite segud
0802 90 50	piiniapähklid	0813 50 39	Muude pähklite segud
0802 50 00	Pistaatsiad	0910 20	Safran

Turustamisstandardid, EL nr 543/2011, I lisa

Üldine turustamisstandard, A osa

Kõik ülejäänud puu- ja köögiviljad, sh marjad

Foto: Pixabay

Konkreetne turustamisstandard, B osa (10 tooteliiki)

Õunad

Tsitrusviljad (apelsinid, sidrunid, mandariinid, klementiinid)

Kiivid

Salatid (jäasalat, rooma salat)

Virsikud ja nektariinid

Pirnid

Maasikad

Paprikad

Lauaviinamarjad

Tomatid

Kvaliteedi miinimumnõuded

Üldine turustamisstandard (kõik ülejäänud puu- ja köögiviljad, va erandid)	Konkreetne turustamisstandard (10 tooteliiki)
Terved	
Veatud, mädanenud ja riknenud tooted ei ole lubatud	
Peaaegu* puhtad	
Peaaegu* taimekahjuriteta	
Taimekahjurite poolt viljalihale tekitatud kahjustusteta	
Ebatavalise pinnaniiskusega	
Võõra lõhna ja maitseta	
Arenenud, küpsed	

* Tõlkemuudatus menetluses

Kvaliteedi miinimumnõuded

Fotod: OECD

3

Kvaliteedi miinimumnõuded

Ei ole lubatud

Liigitamine ja suurusnõuded

Üldine turustamisstandard (kõik ülejäänud puu- ja köögiviljad, va erandid)	Konkreetne turustamisstandard (10 tooteliiki)
Liigitamine (kvaliteediomaduste ja suuruse põhjal)	
Ei liigitata (klassidesse ei määrata)	Ekstraklass I klass II klass
Rahuldav kvaliteet	Ekstraklass – väga hea kvaliteet Lubatud väga tühised pinna-, värvusdefektid. Viljaliha peab olema veatu.
	I klass – hea kvaliteet Lubatud tühised pinna-, kuju-, värvus- ja valmimisvead. Viljaliha peab olema veatu.
	II klass – rahuldav kvaliteet Lubatud pinna-, kuju-, värvus- ja valmimisvead. Viljaliha peab olema suuremate vigadeta.
Suurusnõuded	
Ei määrata	Määratakse

Lubatud hälbed ehk kõrvalekalded

Üldine turustamisstandard (kõik ülejäänud puu- ja köögiviljad, va erandid)	Konkreetne turustamisstandard (10 tooteliiki)
Kvaliteedi miinimumnõuetele mittevastavaid tooteid lubatud kuni 10% , sh riknenud tooteid kuni 2%	Ekstraklass <ul style="list-style-type: none">• 5% vastab I klassile ja 0,5% II klassile• 10% suurushälbed
	I klass <ul style="list-style-type: none">• 10% vastab II klassile, sh 1% võib olla riknenud,• 10% suurushälbed
	II klass <ul style="list-style-type: none">• 10% mittevastavaid tooteid, sh riknenud tooteid kuni 2%,• 10% suurushälbed

Erand - maasikate puhul on riknemist lubatud I ja II klassis kuni 2%!

Märgistamine

Iga pakendi ühel küljel peavad olema loetavad, püsivad ja nähtavad andmed!

Üldine turustamisstandard
(kõik ülejäänud puu- ja köögiviljad, va erandid)

Konkreetne turustamisstandard
(10 tooteliiki)

Pakendaja ja/või lähetaja nimi ja aadress

Toote liik (kui pakendi sisu ei ole nähtav)

Toote päritoluriik (täisnimi)

Kvaliteediklass

Sordinimi (apelsinid, mandariinid, pirnid, õunad ja lauaviinamarjad)

Fotod: PTA

Toote nimetus: maasikas
Kvaliteediklass: ekstraklass
Päritoluriik: Eesti
Pakendaja/lähetaja: ROMVIL OÜ
Suutis, Metsamurgo küla, Põhjala tee 1
Tartu maakond, 43409
SUUTIS TÄLU
www.suutisalu.ee

Tootja/Pakendaja: OÜ Kortexo, 10669460
Aadress: Marguse talu, Vao küla,
Väike – Maarja vald, Lääne – Virumaa
Toode: Maasikas
Sort: Asla
Päritolumaa: Eesti
Kvaliteediklass: I

MARGUSE TALU

EESTIS
KASVATATUD
MAASIKAS
SONÄTA

EESTIS
KASVATATUD
MAASIKAS
SONÄTA

???

Fotod: PTA, Maablogi 2015 ja Pixabay

Teave müügikohas (k.a e-poes)

Loetav, nähtav ja tarbijat eksitamata!

- **Toote nimetus** (kõik tooted)
- **Päritolumaa** (kõik tooted)
- **Kvaliteediklass** (10 toodet)
- **Sordinimi**
 - ✓ apelsinid,
 - ✓ mandariinid,
 - ✓ pirnid,
 - ✓ õunad
 - ✓ lauaviinamarjad

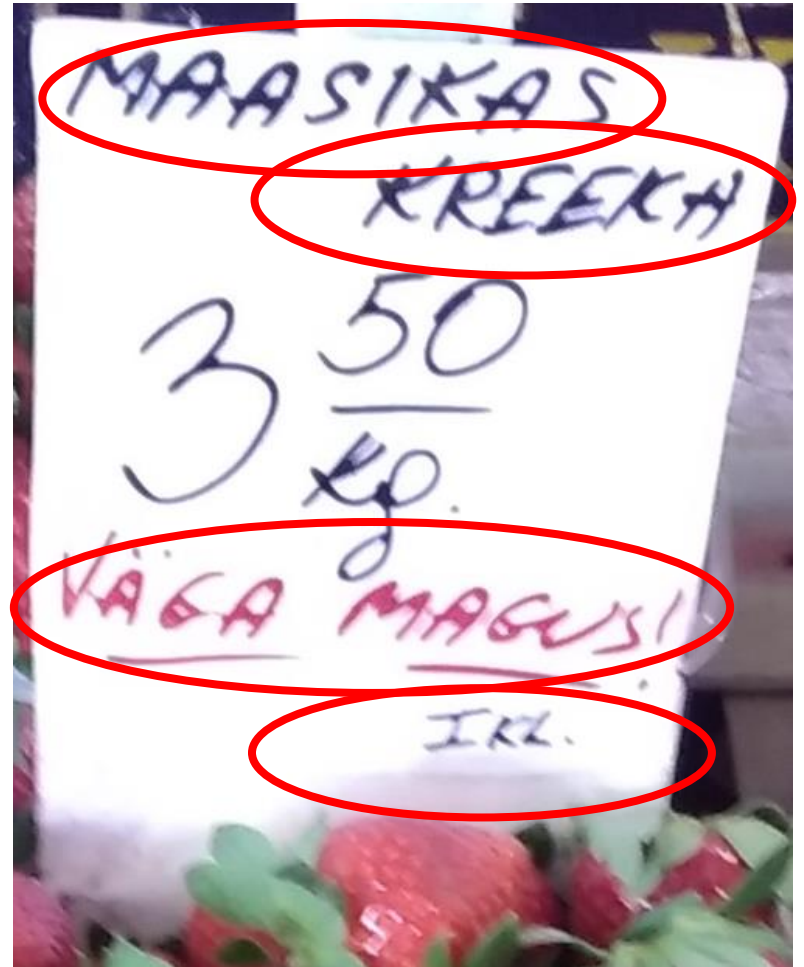

Foto: PTA

Heakskiidetud ettevõtte – lisagarantii kliendile

Euroopa Liidu värske puu- ja köögiviljade turustamisstandard

Heakskiidetud ettevõtja nr

(Liikmesriik)

- **Erimärgistuse luba** (antakse vähemalt 1 aastaks)
- Madala riskiga
- Läbinud PTA koolituse
- Omab vastava koolituse läbinud personali, seadmeid pakendamiseks jm
- Võtab kohustuse viia läbi lähetatavate toodete vastavuskontrolle ja saadud andmeid säilitada
- Luba omavad ettevõtted PTA kodulehel

Lisainformatsioon

- Põllumajandus- ja Toiduameti (PTA) koduleht www.pta.agri.ee > ettevõtjale, tootjale ja turustajale > erinõuded toidugruppidele > värske puu- ja köögivili
- PTA regiooni järelevalveametnikult
- PTA Kalapüügi- ja turukorralduse osakonnast

PÕLLUMAJANDUS- JA TOIDUAMET

Aitäh!

marika.arula@pta.agri.ee